

Gijs Zaal - RE: overleg voorontwerpbestemmingsplan Sint Nicolaasga Uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen

Van: Postbus VI Ruimtelijkeplannen <Postbus.VIRuimtelijkeplannen@minvrom.nl>
Aan: 'Gijs Zaal' <g.zaal@skarsterlan.nl>
Datum: 22-12-2011 11:58
Onderwerp: RE: overleg voorontwerpbestemmingsplan Sint Nicolaasga Uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen

Geacht College van B & W

t.a.v. Gijs Zaal

Betreft: Slotmolen

Hierbij deel ik u mede dat de VROM-Inspectie inhoudelijk niet meer zal reageren op het plan dat u conform artikel 3.1.1. Bro of artikel 5.11. Bro aan mij ter advisering heeft aangeboden.

Ik zal dit nader toelichten.

Zoals bekend zijn er veranderingen op het terrein van rijksadvies over ruimtelijke plannen van andere overheden.

Allereerst heeft in juni 2011 het Kabinet de ontwerp Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) gepresenteerd.

In par 5.4 Toezicht van de SVIR is het volgende toezichtbeleid geformuleerd :

Vertrouwen in medeoverheden is de basis voor het meer neerleggen van beslissingen dicht bij de burger. Om die reden bevat deze structuurvisie een veel beperkter aantal nationale belangen dan voorheen en minder regels in de AMvB Ruimte dan eerder was voorgenomen. Het Rijk gaat er vanuit dat de nationale ruimtelijke belangen die via de wet- en regelgeving opgedragen worden aan andere overheden door hen goed worden behartigd. Waar de AMvB Ruimte bepalingen bevat gericht op gemeentelijke bestemmingsplannen gaat het Rijk er vanuit dat deze doorwerking krijgen.

Het Rijk zal de bestemmingsplannen dan ook niet (tijdens de vaststellingsprocedure) toetsen op een correcte doorwerking van nationale ruimtelijke belangen. Wel zal het Rijk door middel van systeem- of themagerichte onderzoeken achteraf nagaan of bestemmingsplannen aan nationale wet- en regelgeving voldoen. Ook blijft het Rijk (conform de huidige systematiek) opkomen voor haar directe belangen bij bestemmingsplannen bijvoorbeeld vanuit de rol van weg- en waterbeheerder of eigenaar van defensieterrainen".

De Tweede Kamer heeft op 14 respectievelijk 22 november 2011 met dit nieuwe toezichtbeleid ingestemd.

Daarnaast wordt op 1 januari 2012 de VROM-Inspectie samengevoegd met de Inspectie V&W tot de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). De ILT heeft in het nieuwe toezichtbeleid geen adviserende en coördinerende rol met betrekking tot de advisering op voorontwerp ruimtelijke plannen.

Dit heeft als gevolg dat :

- U na 1 januari 2012, vanwege het kerstreces na 22 december 2011, geen gecoördineerd rijksadvies op een voorontwerpplan meer zult ontvangen. Indien daar aanleiding toe is ontvangt u van de meest betrokken rijkspartners als Rijkswaterstaat en Defensie voortaan afzonderlijk een reactie. Overeenkomstig artikel 3.1.1/5.1.1 Bro kunt u plannen waarbij hun directe eigenaars/beheerdersbelangen spelen naar hen blijven sturen.
- De VROM-Inspectie vanaf heden inhoudelijk niet meer op uw nieuw toegezonden plannen zal

reageren.

Tot en met 22 december 2011 kunt u voor vragen nog terecht bij:

Louis Verhees 040-2652911

Coördinator Zuid (provincies Zeeland, Noord-Brabant, Limburg)

Tineke Veenbaas 010-2244444

Coördinator West (provincies Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland)

Wouter ter Haar 026-3528400

Coördinator Noord-Oost (provincies Groningen, Fryslân, Drenthe, Overijssel, Gelderland)

met vriendelijke groet,

Caroline Grootsholten

programmamanager Borging Ruimtelijke Rijksbelangen

Van: Gijs Zaal [mailto:g.zaal@skarsterlan.nl]

Verzonden: donderdag 22 december 2011 11:55

Aan: info@brandweeffryslan.nl; s.veerbeek@brandweeffryslan.nl; info@cultureelerfgoed.nl; provincie@fryslan.nl; communicatie@gasunie.nl; ro_oost@gasunie.nl; Postbus VI Ruimtelijkeplannen; info@wetterskipfryslan.nl

Onderwerp: overleg voorontwerpbestemmingsplan Sint Nicolaasga Uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen

Geachte dames en heren,

in het kader van de overleg/inspraakprocedure delen wij u mee dat het voorontwerpbestemmingsplan Sint Nicolaasga Uitbreiding met ingang van 29 december 2011 gedurende vier weken ter inzage ligt. De digitale vindplaats van het voorontwerpbestemmingsplan treft u in de bijlage aan.

Voor zover het voorontwerpbestemmingsplan u aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen vernemen wij dat graag uiterlijk 30 januari 2012 van u .

Ik wens u plezierige feestdagen,

Met vriendelijke groeten

G. Zaal
0513 481384

GEMEENTE SKARSTERLAN stuknummer 2012.1012

Ontvangstdatum: 09-02-2012
Behandelend ambtenaar: visie
Streefdatum: 22-03-2012
Classificatienummer: -1.731.21
Cluster: visie

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.nl
provincie@fryslan.nl
www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Skarsterlân
Postbus 101
8500 AC JOURE

Leeuwarden, 7 februari 2012

Verzonden, - 8 FEB 2012

Ons kenmerk : 00989453
Afdeling : Stêd en Plattelân
Behandeld door : A.H. van Dijk / (058) 292 55 36 of a.h.vandijk@fryslan.nl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : voorontwerpbestemmingsplan Sint Nicolaasga - uitbreiding bedrijventer-
rein Slotmolen

Geacht college,

Op 22 december 2011 hebben wij bovengenoemd plan ter advisering ontvangen.

Over een uitbreiding van Slotmolen is jarenlang gepraat tussen gemeente en provincie. Wij hebben in principe ingestemd met een uitbreiding, onder twee voorwaarden. Allereerst zou de capaciteit van het terrein moeten voortkomen uit de lokale vraag en in de regionale afspraken over bedrijventerreinen ingecalculeerd zijn. Ten tweede moet sprake zijn van een landschappelijke inpassing met kwaliteit, die kan dienen als definitieve afronding van het bedrijventerrein bij Sint Nicolaasga. Een ontwikkeling langs de Tsjûkemarwei zou beperkt moeten blijven. Wij menen dat met onderhavig plan op hoofdlijnen aan die voorwaarden wordt voldaan.

Meer in detail geeft het plan ons echter wel aanleiding voor opmerkingen omdat het plan op, onderdelen nog niet voldoet aan de provinciale Verordening Romte.

Onderbouwing behoefte bedrijventerrein (cat.2, interpretatie verordening / motivering)

De uitbreiding van Slotmolen met ca 7 ha is voorzien in het Regionale Bedrijventerreinenplan Zuidwest Fryslân, dat vorige jaar door de betreffende gemeenten is vastgesteld en door ons is bekrachtigd. Daarmee voldoet het plan aan artikel 5.1.1 van de Verordening Romte.

In dat regionale plan is de regionale behoefte aan bedrijfsterreinen overeengekomen, met verdiscontering van mogelijkheden tot benutting van bestaande terreinen en herontwikkeling/herstructurering van bestaande terreinen met ruimtewinst. Daarmee is de 'SER-ladder' op regionale schaal toegepast.

Sint Nicolaasga is in het streekplan en in de Verordening Romte aangeduid als 'overige kern'. Dat betekent dat de capaciteit van het plan moet zijn afgestemd op een concrete lokale vraag. Artikel 2.1.2 van de Verordening Romte vereist ook een motivering van de concrete lokale behoefte, maar ook een onderbouwing van de stelling dat binnen bestaand stedelijk gebied van Sint Nicolaasga geen ruimte te vinden is voor de beoogde bedrijfsontwikkeling.

Wij zijn er mee bekend dat de capaciteit van 7 ha netto aansluit op de al enkele jaren door u gemeten, en zo nu en dan herijkte lokale vraag naar bedrijfskavels. Het is noodzakelijk om die onderbouwing alsnog in de plantoelichting op te nemen.

Enkele jaren geleden hebt u ook onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor bedrijfsvestiging binnen het bestaande dorpsgebied. De toelichting zou (een update van) dat onderzoek moeten bevatten.

Onderbouwing landschappelijke inpassing (cat.2, interpretatie verordening / motivering)

De landschappelijke inpassing voldoet aan de afspraken die daarover gemaakt zijn. De ontwikkeling langs de Tsjûkemarwei is beperkt gebleven. De landschappelijke inpassing is uitgewerkt in het stedenbouwkundig plan en in het bestemmingsplan. Op zichzelf kunnen wij daarmee instemmen. Artikel 3.1.1, lid 1 van de Verordening Romte vraagt echter om een verantwoording van de gemaakte keuzes in een ruimtelijke kwaliteitsparagraaf, waarin aandacht wordt besteed aan de criteria zoals opgenomen dat artikel. Artikel 3.2.1 vraagt om een soortgelijke verantwoording van cultuurhistorische elementen en structuren.

Wij constateren dat een ruimtelijke kwaliteitsparagraaf met die verantwoording nu nog ontbreekt. Het is noodzakelijk om die verantwoording, met invoeging of onder verwijzing in de bijlage naar het stedenbouwkundig landschapsplan expliciet te maken.

Ook menen wij dat de landschappelijke inpassing juridisch en financieel geborgd moet zijn. In de plantoelichting wordt op blz. 9 onze vraag om borging, in onze brief van 13 september 2011, wel benoemd, maar wordt niet vermeld hoe daarin wordt voorzien. In het plan is wel voorzien in groen- en waterzones op de plankkaart, maar de borging/verplichting tot uitvoering ontbreekt. Ook worden in de paragraaf uitvoerbaarheid de te leveren inspanning en te treffen maatregelen niet expliciet benoemd.

Wij achten het gewenst dat u het plan op dit punt aanvult.

Bedrijvenregeling: milieucategorie en kavelgrootte (cat.1, strijd met verordening)

Sint Nicolaasga is in het streekplan geduid als 'overige kern', met navolgende kanteekening: 'Bij de invulling met naar aard en schaal passende bedrijvigheid mag rekening worden gehouden met de al aanwezige bedrijvenconcentraties en de daaraan gekoppeld werkfuncties in Sint Nicolaasga en met de landschappelijke randvoorwaarden van de omgeving'.

Deze streekplanpassage is in de Verordening Romte niet vertaald in specifiek op deze kern (en enkele andere, vergelijkbare kernen) van toepassing zijnde bepalingen. Bij de opzet van het bestemmingsplan zal daarom aangesloten moeten worden bij de artikelen 5.2.3 en 5.2.4. van de Verordening Romte.

Dat betekent allereerst dat de basisregeling zich, conform verordening art. 5.2.3 onder b, moet beperken tot bedrijven in de milieucategorieën 1 en 2. Ten behoeve van een inci-

denteel bedrijf kan daar op grond van art. 5.2.4. worden afgeweken. Dat impliceert dat voor een bedrijf in de zwaardere milieucategorie 3.1 of 3.2. een specifieke uitzondering kan worden gemaakt door middel van een nadere aanduiding op de plankaart, ten behoeve van een naar herkomst lokaal bedrijf dat naar aard en schaal passend mag worden geacht bij de aanwezige bedrijvenconcentratie. Als de uitgifte nog niet exact bekend/ingemeten is kan een daartoe strekkende afwijkingsbepaling in de planregels worden opgenomen.

Ook betekent dit, conform verordening artikel 5.2.3, onder c, dat een bedrijfskavel niet groter mag zijn dan 2.500m². Ook in dit geval kan met toepassing van 5.2.4. worden afgeweken ten behoeve van een lokaal bedrijf (óf via aanduiding op de kaart, óf via afwijkingsbepaling).

Bedrijvenregeling: zelfstandige kantoren (cat.1, strijd met verordening)

Het plan laat in de bestemming 'Bedrijventerrein' zelfstandig kantoren toe. Dat is in strijd met de provinciale verordening (art. 5.1.2, lid 1). Uw gemeente beschikt immers niet over een kantorenplan waarover met ons college overeenstemming bestaat.

Op zichzelf kan, op grond van art. 5.1.2, lid 2 van de verordening wel in beperkte mate ruimte worden geboden voor een of enkele kantoren, mits het ruimtebeslag in verhouding staat tot de schaal en aard van de kern. Sint Nicolaasga is geen kern die zich kenmerkt door kantoorontwikkeling. De ruimte dient dan ook beperkt te blijven. Er vanuit gaande dat nog geen specifieke vestiging/locatie bekend is zou dat met een afwijking kunnen worden geregeld. De regeling zou zich moeten beperken tot maximaal enkele (bijv. twee) lokale kantoorvestigingen, met – conform art. 4.4, lid h van de bestemmingsplanregels - een maximum vloeroppervlak per kantoor van 600m² (art. 5.2.3. verordening) en in ieder geval minder dan 0,5ha aaneengesloten terrein.

Archeologie (cat.1, strijd met verordening)

Het onderzoek naar eventuele archeologische waarden wordt blijkens de toelichting nog uitgevoerd. Daarmee is nog niet zeker dat het plan in de beoogde vorm kan worden aangelegd. Wij zien dat voor een dergelijk omvangrijk plan, in dit stadium, als een gemis. Gelet op artikel 3.2.1 van de verordening zal het noodzakelijk zijn om in de fase voordat het plan in ontwerp ter inzage wordt gelegd, de uitvoerbaarheid uit oogpunt van archeologie nader aan te tonen, in overleg met de provinciaal archeoloog.

Weidevogels (cat.1, strijd met verordening)

De toelichting vermeldt de noodzaak van compensatie van verlies aan areaal dat geschikt is voor weidevogels. Daarover is inmiddels overleg tussen gemeente en provincie gaande. Opdat wordt voldaan aan art. 8.2.4 van de verordening zal het noodzakelijk zijn om de consequenties te verwerken in het plan dat in ontwerp ter inzage wordt gelegd.

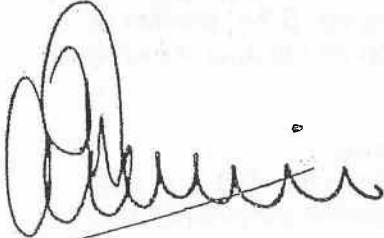
Ontsluiting tankstation (cat.3, overige provinciale belangen)

Bij onze principe-instemming met de ontwikkeling van Slotmolen gingen wij er vanuit dat u de consequenties van de realisatie van het tankstation aan de Tsjûkemaarwei hebt kortgesloten met ons, als wegbeheerder. Voor zover wij thans kunnen nagaan is dat kennelijk niet expliciet gebeurd. Wij verzoek u het aspect verkeersveiligheid alsnog met de betreffende afdeling Fysiek Beheer (de heer Sikkes) kort te sluiten.

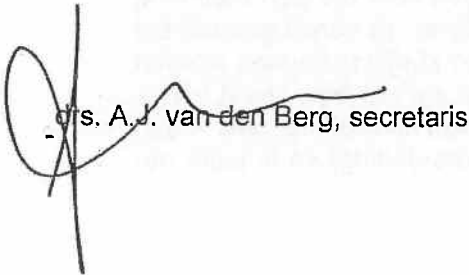
Voor de betekenis van de categorieaanduiding verwijzen wij naar ons besluit van 31 januari jl. inzake "Nieuwe afspraken en werkwijze Wro per 1 februari 2012".

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

J.A. Jorritsma, voorzitter

drs. A.J. van den Berg, secretaris

BRANDWEER

Fryslân

GEMEENTE SKARSTERLAN stuknummer 2012.392

Ontvangstdatum: 19-01-2012
Behandelend ambtenaar: visie
Streefdatum: 01-03-2012
Classificatienummer: -1.731.21
Cluster: Visie
Kopie: Brandweer

Gemeente Skarsterlân
Aan het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 101
8500 AC JOURE

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
Reviusstraat 1
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweefryslan.nl
E info@brandweefryslan.nl

Datum 18 januari 2012 Behandeld door S. Veerbeek
Onze referentie UIT/12000221/BRW Doorkiesnummer 088 22 99 603
Uw referentie E-mail s.veerbeek@brandweefryslan.nl
Uw brief van Bijlagen 1

Onderwerp Advies externe veiligheid met betrekking tot het bestemmingsplan "Sint Nicolaasga -
Uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen"

Geacht College,

Op 22 december 2011 heeft u aan ons ter advisering het voorontwerpbestemmingsplan "Sint Nicolaasga -
Uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen" toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

In deze brief worden onze bevindingen en ons advies in hoofdlijnen weergegeven. Een nadere onderbouwing
vindt u in de bijgevoegde toelichting. In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de
veiligheidssituatie; wij gaan niet in op de vraag of het groepsrisico aanvaardbaar is.

Conclusies

In dit plan ligt een aantal relevante risicobronnen (2 hogedruk aardgasleidingen). Het plangebied ligt niet
binnen het invloedsgebied van de hogedruk gasleiding aan de oostkant van het plangebied.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobron:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

Hogedruk aardgasleidingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobronnen zijn:

- In het plangebied liggen 2 relevante hogedruk aardgasleidingen (4 inch, 8 inch en 40 bar werkdruk).
- De leidingen hebben een dodelijk effectgebied van 45 en circa 95 meter.
- Het plangebied ligt niet binnen de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de buisleidingen.
- Het plangebied ligt binnen de invloedsgebieden van de relevante buisleidingen.

Meiïnoar foarút

BRANDWEER

Fryslân

- Verantwoording van het groepsrisico is op basis van het Besluit externe veiligheid buisleidingen verplicht en heeft nog niet plaatsgevonden.
- In het kader van de bestrijdbaarheid zijn de bereikbaarheid van het open water in het plangebied en de bereikbaarheid van het plangebied (+ doodlopende wegen) een aandachtspunt.
- In het nieuw aan te leggen gebied zijn (nog) geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig.
- In het kader van de zelfredzaamheid zijn voor dit plangebied geen knelpunten te benoemen.

Overige opmerkingen bestemmingsplan

De voor 'Bedrijf - Verkooppunt motorbrandstoffen' aangewezen gronden zijn in de planregels o.a. bestemd voor gebouwen en overkappingen ten behoeve van een verkooppunt van motorbrandstoffen exclusief LPG. Op dit moment valt inderdaad alleen LPG onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Er zijn echter bewegingen om de "nieuwe brandstoffen" (o.a. aardgas, groen gas) ook onder het Bevi te laten vallen. Hierdoor kan er in de toekomst bij recht een nieuwe risicovolle inrichting komen.

Advies

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om in het kader van externe veiligheid:

- Op basis van het Bevb een (korte) verantwoording van het groepsrisico op te stellen, waarbij dit brandweeraadvies betrokken moet worden. De onderstaande maatregelen zijn relevant voor deze verantwoording om de impact van een incident te verkleinen.
- Te zorgen dat het plangebied/ effectgebied aan 2 zijden is te benaderen voor de hulpdiensten. Dit kan door de doodlopende wegen op de plankaart door te trekken.
- Te borgen dat het open water in dit plangebied te benaderen is door een brandweervoertuig op minimaal 8 meter afstand (verharde opstelplaats aanwijzen).
- In overleg met de lokale brandweer primaire bluswatervoorzieningen (brandkranen) van voldoende capaciteit te realiseren in het plangebied/ effectgebied.
- De planregels voor 'Bedrijf - Verkooppunt motorbrandstoffen' aangewezen gronden aan te passen, waardoor risicovolle inrichtingen worden uit gesloten (niet alleen LPG).

Brandweer Fryslân adviseert in relatie tot het plan om in het kader van de basis brandweezorg en een goede bestrijdbaarheid van alle incidenten in het plangebied:

- De genoemde maatregelen wat betreft de primaire bluswatervoorzieningen, de bereikbaarheid (geen doodlopende wegen) en een opstelplaats bij het open water in het plangebied uit te voeren.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mevr. S. Veerbeek van het onderdeel Risicobeheersing, te bereiken via 088-2299603.

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken bij de verdere ontwikkeling van onze adviestaak. Tevens kan, om te beoordelen of een plan ter advisering aan Brandweer Fryslân moet worden voorgelegd, gebruik worden gemaakt van de digitale veiligheidstoets (www.veiligheidstoets.nl).

Een afschrift van deze brief zenden wij ter kennisname aan de heer G. Sjoerdstra, commandant van brandweer Skarsterlân.

BRANDWEER

Fryslân

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van de Hulpverleningsdienst,

v.a.

ir. E. Boetes MCDM
Clusterhoofd Brandweer Fryslân

Meiïnoar foarút

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Skarsterlân
Ter attentie van G. Zaal
Postbus 101
8500 AC JOURE

Datum	18 januari 2012	Behandeld door	S. Veerbeek
Onze referentie	IN/1100199/BRW	Doorkiesnummer	(088) 22 99 603
Uw referentie		E-mail	s.veerbeek@brandweefryslan.nl
Uw brief van		Bijlagen	1

Onderwerp Advies externe veiligheid met betrekking tot het bestemmingsplan "Sint Nicolaasga - Uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen"

Geacht College,

Op 22 december 2011 heeft u aan ons ter advisering het voorontwerpbestemmingsplan "Sint Nicolaasga - Uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen" toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

In deze brief worden onze bevindingen en ons advies in hoofdlijnen weergegeven. Een nadere onderbouwing vindt u in de bijgevoegde toelichting. In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie; wij gaan niet in op de vraag of het groepsrisico aanvaardbaar is.

Conclusies

In dit plan ligt een aantal relevante risicobronnen (2 hogedruk aardgasleidingen). Het plangebied ligt niet binnen het invloedsgebied van de hogedruk gasleiding aan de oostkant van het plangebied.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobron:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

Hogedruk aardgasleidingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobronnen zijn:

- In het plangebied liggen 2 relevante hogedruk aardgasleidingen (4 inch, 8 inch en 40 bar werkdruk).

- De leidingen hebben een dodelijk effectgebied van 45 en circa 95 meter.
- Het plangebied ligt niet binnen de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de buisleidingen.
- Het plangebied ligt binnen de invloedsgebieden van de relevante buisleidingen.
- Verantwoording van het groepsrisico is op basis van het Besluit externe veiligheid buisleidingen verplicht en heeft nog niet plaatsgevonden.
- In het kader van de bestrijdbaarheid zijn de bereikbaarheid van het open water in het plangebied en de bereikbaarheid van het plangebied (+ doodlopende wegen) een aandachtspunt.
- In het nieuw aan te leggen gebied zijn (nog) geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig.
- In het kader van de zelfredzaamheid zijn voor dit plangebied geen knelpunten te benoemen.

Overige opmerkingen bestemmingsplan

De voor 'Bedrijf - Verkooppunt motorbrandstoffen' aangewezen gronden zijn in de planregels o.a. bestemd voor gebouwen en overkappingen ten behoeve van een verkooppunt van motorbrandstoffen exclusief LPG. Op dit moment valt inderdaad alleen LPG onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Er zijn echter bewegingen om de "nieuwe brandstoffen" (o.a. aardgas, groen gas) ook onder het Bevi te laten vallen. Hierdoor kan er in de toekomst bij recht een nieuwe risicovolle inrichting komen.

Advies

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om in het kader van externe veiligheid:

- Op basis van het Bevb een (korte) verantwoording van het groepsrisico op te stellen, waarbij dit brandweeradvies betrokken moet worden. De onderstaande maatregelen zijn relevant voor deze verantwoording om de impact van een incident te verkleinen.
- Te zorgen dat het plangebied/ effectgebied aan 2 zijden is te benaderen voor de hulpdiensten. Dit kan door de doodlopende wegen op de plankaart door te trekken.
- Te borgen dat het open water in dit plangebied te benaderen is door een brandweervoertuig op minimaal 8 meter afstand (verharde opstelplaats aanwijzen).
- In overleg met de lokale brandweer primaire bluswatervoorzieningen (brandkranen) van voldoende capaciteit te realiseren in het plangebied/ effectgebied.
- De planregels voor 'Bedrijf - Verkooppunt motorbrandstoffen' aangewezen gronden aan te passen, waardoor risicovolle inrichtingen worden uit gesloten (niet alleen LPG).

Brandweer Fryslân adviseert in relatie tot het plan om in het kader van de basis brandweezorg en een goede bestrijdbaarheid van alle incidenten in het plangebied:

- De genoemde maatregelen wat betreft de primaire bluswatervoorzieningen, de bereikbaarheid (geen doodlopende wegen) en een opstelplaats bij het open water in het plangebied uit te voeren.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mevr. S. Veerbeek van het onderdeel Risicobeheersing, te bereiken via 088-2299603.

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken bij de verdere ontwikkeling van onze adviestaak. Tevens kan, om te beoordelen of een plan ter advisering aan Brandweer Fryslân moet worden voorgelegd, gebruik worden gemaakt van de digitale veiligheidstoets (www.veiligheidstoets.nl).

Een afschrift van deze brief zenden wij ter kennisname aan de heer G. Sjoerdstra,
commandant van brandweer Skarsterlân.

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van de Hulpverleningsdienst,

ir. E. Boetes MCDM
Clusterhoofd Brandweer Fryslân

**Toelichting op het advies van
Brandweer Fryslân
met betrekking tot de externe veiligheid in relatie
tot het Bestemmingsplan "Sint Nicolaasga -
Uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen"**

S. Veerbeek

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
1.1.	De achtergrond	2
1.2.	De aanvraag	2
1.3.	De opbouw van het advies.....	3
2.	Toetsingskader	4
2.1.	Ongevalseenario's risicobronnen	4
2.1.1	Hogedruk aardgastransportleidingen	4
2.2.	Bestrijdbaarheid	5
2.2.1	Incident bij de buisleiding	6
2.3.	Zelfredzaamheid	7
2.4.	Verantwoordingsplicht.....	9
3.	De risicobronnen	10
3.1.	Hogedruk aardgasleidingen	10
3.2.	Overige opmerkingen bestemmingsplan.....	13
4.	Conclusies en advies	15
4.1.	Conclusies	15
4.1.1	Hogedruk aardgasleidingen	15
4.1.2	Overige opmerkingen bestemmingsplan.....	15
4.2.	Advies	16
4.3.	Restrisico	16

1. Inleiding

Het onderhavige document betreft een advies in relatie tot het groepsrisico en de externe veiligheid. Het gaat in dit geval over de externe veiligheid in relatie tot het bestemmingsplan "Sint Nicolaasga - Uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen" van de gemeente Skarsterlân. In het plangebied ligt een aantal risicobronnen die invloed hebben op de ruimtelijke ontwikkelingen in het bestemmingsplangebied.

1.1. De achtergrond

Met de vaststelling van het Bevi ('Besluit externe veiligheid inrichtingen') is het bevoegd gezag verplicht gesteld het bestuur van de regionale brandweer als adviseur te betrekken bij ruimtelijke besluiten op grond van artikel 13, lid 3. In het nieuwe Bevi is opgenomen dat o.a. bij ruimtelijke procedures binnen het 1% letaliteitgebied (invloedsgebied) verplicht advies aan de regionale brandweer/ veiligheidsregio gevraagd moet worden.

In de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (CRvgs) is ook opgenomen, dat de regionale brandweer/ veiligheidsregio in de gelegenheid dient te worden gesteld advies uit te brengen over het groepsrisico, de zelfredzaamheid en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval. De Circulaire wordt naar verwachting eind 2011 omgezet in een AMvB externe veiligheid transport, waarmee de risiconormering wettelijk zal zijn verankerd. In deze AMvB is de adviesrol van de regionale brandweer/ veiligheidsregio ook verankerd.

In 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen in werking getreden. In dit Besluit is ook opgenomen dat de regionale brandweer/ veiligheidsregio om advies moet worden gevraagd bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen het invloedsgebied.

De adviestaak voor de regionale brandweer/ veiligheidsregio is tot stand gekomen vanwege haar expertise op het gebied van fysieke veiligheidsrisico's en haar rol in de rampenbestrijding. De rampenbestrijding is een multidisciplinaire aangelegenheid waarbij van alle betrokken partners wordt verwacht dat ze zich zo goed mogelijk voorbereiden op zware ongevallen en rampen. In de wet is vastgelegd dat de veiligheidsregio de voorbereiding op de rampenbestrijding coördineert. Om goed toegerust te zijn op deze taak is een sterke proactieve, preventieve en preparatieve adviesfunctie van de brandweer/ veiligheidsregio noodzakelijk. Op deze wijze komt het advies van de regionale brandweer/ veiligheidsregio de kwaliteit en volledigheid van de onderbouwing en afweging van een bestuurlijk besluit nadrukkelijk ten goede.

1.2. De aanvraag

Brandweer Fryslân is gevraagd een advies te geven over het groepsrisico, de zelfredzaamheid van personen en de bestrijdbaarheid van mogelijke incidenten met gevaarlijke stoffen in verband met het bestemmingsplan "Sint Nicolaasga - uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen". Middels dit bestemmingsplan wordt het bestaande bedrijventerrein uitgebreid.

1.3. De opbouw van het advies

De regionale brandweer/ veiligheidsregio adviseert over het groepsrisico, de mogelijkheden tot risicovermindering, de mogelijkheden om de omvang en de effecten van de ramp te bestrijden en ten aanzien van de zelfredzaamheid.

Om hierover te adviseren wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van de ongevalscenario's en de mogelijkheden van de brandweer in de verschillende scenario's. Daarna zal in hoofdstuk 3 ingegaan worden op de risico's voor het plangebied ten gevolge van hogedruk aardgasleidingen. Daarbij komen het plaatsgebonden risico, het groepsrisico, de zelfredzaamheid en de bestrijdbaarheid aan de orde. Ook wordt ingegaan op de risico-ontvangers, waarbij gekeken wordt naar de veranderingen door het onderhavige ruimtelijke besluit waarop dit advies betrekking heeft. In hoofdstuk 4 worden de conclusies getrokken en advies gegeven.

2. Toetsingskader

2.1. Ongevalseenario's risicobronnen

In deze paragraaf wordt dieper ingegaan op de ongevalsscenario's bij de voorkomende risicobronnen die van invloed zijn op het plangebied. Per risicobron wordt een beschrijving van de ongevalsscenario's gegeven.

2.1.1 Hogedruk aardgastransportleidingen

In januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen in werking getreden, met daarin ruimtelijke, technische en veiligheidsaspecten. Hierin zijn normen voor het Plaatsgebonden Risico en een verantwoordingsplicht opgenomen voor het Groepsrisico.

Ondergrondse hogedruk aardgasleidingen brengen een risico met zich mee in het kader van externe veiligheid. De mogelijke gevaren voor gasleidingincidenten zijn incidenten ten gevolge van de ontbranding van een brandbaar gas: brand, explosie en de hitte veroorzaakt door een brand.

Een groot deel van de buisleidingincidenten in Nederland wordt veroorzaakt door graaf-, drainage- en heiwerkzaamheden van derden. De schade aan de buisleiding wordt in het algemeen onderverdeeld in:

- pinhole crack (ponsgat, tot ca. 10 mm): ontstaat vaak bij corrosie.
- hole (gat, tot ca. 20 mm.): veelal het gevolg van ongecontroleerde graafwerkzaamheden.
- guillotinebreuk: veelal het gevolg van lasfouten en als gevolg van explosies.

Met de aard van het schademechanisme hangt veelal ook het verloop van de lekkage samen. Afhankelijk van de beschadiging kan de gevaarlijke stof (na inblokken van de betreffende buisleidingsectie) snel (instantaan) of langzaam (continu) vrijkomen.

De grootte van de lekkage heeft invloed op de tijdsduur van de ontdekking. Hoe groter het gat, des te sneller zal een lekkage worden opgemerkt. De ontdekking van een lekkage veroorzaakt door bijvoorbeeld een pinhole crack kan enige tijd (soms dagen, maanden of zelfs jaren) duren.

De reden voor het langer duren van het waarnemen van een klein lek is dat de druk in het buisleidingensysteem niet noemenswaardig zal veranderen, met als gevolg dat zowel de leidingbeheerder als de afnemer niets significant opmerken.

Indien een dergelijke lekkage ook nog eens plaatsvindt in een omgeving waar zich weinig mensen ophouden, kan de lekkage gedurende ruime tijd onopgemerkt blijven.

EFFECTEN [E] [H] [J]											
Hittestraling is, in combinatie met de blootstellingsduur (20 seconden), bepalend voor de gevolgen voor mensen en objecten. De effecten zijn doden (†), gewonden (zeer zwaargewond T1 tot lichtgewond T3), schade aan objecten en brandoverslag (secundaire branden). Groepsrisicoberekeningen worden door Gasunie uitgevoerd [H].											
	Afstand (meter)	Hittestraling (kW/m ²)	Mensen buiten				Mensen binnen				Objecten [J]
			†	T1	T2	T3	†	T1	T2	T3	
1 ^e ring	Zie onderstaande tabel	≥35 kW/m ²	100%	0%	0%	0%	10%	6%	14%	70%	Onherstelbare schade en branden
2 ^e ring		≥12,5 kW/m ²	2%	6%	14%	30%	0%	0,6%	1,4%	5%	Secundaire branden treden op
3 ^e ring		≥1 kW/m ²	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	Geen of lichte schade

Hieronder staan de relevante afstanden voor het plangebied weergegeven van de bovengenoemde ringen. Dit zijn alleen de westelijke leidingen. Het plangebied ligt buiten het invloedsgebied van de leiding ten oosten van het plangebied.

Inches, werkdruk	1e ring	2e ring	3e ring
4i, 40b	30	45	80
8i, 40b	50	95	160

Om die risico's te beperken kunnen (hoofdzakelijk door leidingbeheerders) maatregelen genomen worden. Voorbeelden hiervan zijn:

- Een intrinsiek veilig ontwerp van de buisleidingen (wanddiktoeslag, toeslag op dieptelggingen).
- De toepassing en handhaving van zoneringscriteria. In de wet- en regelgeving is bepaald hoe de zonerings langs de ondergrondse hoge drukleidingen is vastgesteld.
- Fysiek-ruimtelijk aangeven van de ligging van de buisleiding ter verlagings van de kans op een calamiteit.

Kans versus effect

De normstelling op het gebied van de externe veiligheid geschiedt op basis van risico. Het risico bestaat uit de kans dat een calamiteit optreedt maal het effect van die calamiteit. De kans op een ernstig incident is bijzonder klein maar het effect is groot. Uit dit onderzoek blijkt dat situatie voldoet aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico.

2.2. Bestrijdbaarheid

Hoe beter de bestrijdbaarheid, hoe lager het restrisico, hoe minder omvangrijk de bestuurlijk te accepteren onveiligheid. Het is hierbij een gegeven dat 100% veiligheid nooit geboden zal kunnen worden. Ondanks alle veiligheidsvoorzieningen blijft altijd een kans bestaan dat een ongewenst voorval met gevaarlijke stoffen zich voordoet.

Indien onverhoopt toch een incident met gevaarlijke stoffen plaatsvindt, kunnen de nadelige gevolgen worden beperkt door de inzet van de brandweer.

Onder bestrijdbaarheid van een (dreigende) calamiteit vallen alle maatregelen die invloed hebben op de bestrijdbaarheid van een calamiteit ten gevolge van een risicovolle activiteit. Hiervoor zijn een aantal aspecten van belang:

- Bereikbaarheid van calamiteit/inrichting in relatie tot aanrijroutes.

- Opstelplaatsen.
- Bluswater: primair, secundair en tertiair.
- Opkomsttijd en slagkracht brandweer.
- Aanvalsplan of bereikbaarheidskaart.

Voor het opstellen van het advies heeft ten aanzien van de bestrijdbaarheid afstemming plaatsgevonden met de heer E. Dijkstra van Brandweer Skarsterlân.

Om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau van brandweezorg in elke regio te krijgen, zijn de bandbreedten voor opkomsttijden voor de brandweer vastgelegd in het bij de Wet Veiligheidsregio's behorende Besluit veiligheidsregio's.

In het onderstaande overzicht zijn de opkomsttijden weergegeven, zoals opgenomen in het Besluit veiligheidsregio's. Dit betreft de opkomsttijd van de eerste basisbrandweereenheid.

Tijdschijf	Normtijd	Gebruiksfuncties
A	5 minuten	Winkelfunctie met een gesloten constructie
		Woonfunctie boven een winkelfunctie
		Celfunctie
B	6 minuten	Woonfunctie portiekwoningen/ portiekflats en verminderd zelfredzamen
C	8 minuten	Overige woonfuncties
		Winkelfunctie
		Gezondheidszorgfunctie
		Onderwijsfunctie
		Logiesfunctie
D	10 minuten	Kantoorfunctie
		Industriefunctie
		Sportfunctie
		Overige bijeenkomstfuncties
		Overige gebruiksfunctie
E	18 minuten	<i>Maximale opkomsttijd</i>

Tabel: Normtijden.

Het is aan het bestuur om een verantwoorde afweging te maken over het verzorgingsniveau, waarbij de genoemde normen als referentiepunt dienen te fungeren. Afwijkingen van de in het besluit vastgelegde opkomsttijden zullen door het bestuur moeten worden gemotiveerd en gecommuniceerd.

De objecten binnen dit plangebied bevinden zich binnen tijdschijf C en D.

2.2.1 Incident bij de buisleiding

De brandweer heeft als taken bij het bestrijden van buisleidingincidenten (handreiking buisleidingincidenten):

- redden;
- bronbestrijding;
- effectbestrijding (bijvoorbeeld opmengen, indammen, afdekken of neerslaan van het product);
- waarschuwen van de bevolking;
- waarnemen en meten;
- ontsmetten van mens en dier;

- ontsmetten van voertuigen en infrastructuur;
- toegankelijk maken en opruimen;
- het deelnemen aan het overleg in het COPI.

Doorgaans beperkt de brandweer zich tot het veiligstellen van de omgeving. Het onder controle brengen van de situatie kan pas na en in overleg met de leidingbeheerder. De brandweer heeft de operationele leiding over de incidentbestrijding totdat een stabiele situatie ter afhandeling aan derden overgedragen kan worden.

Brandweer processen en taken zijn in eerste instantie primair gericht op uitbreiding voorkomen van de 2° ring + redden mensen binnen deze ring.

1e ring: Geen mogelijkheden tot effectieve inzet

2e ring: Nauwelijks mogelijkheden, inzet gericht op redden

3e ring: Inzet gericht op uitbreiding voorkomen

Na afloop van de fakkelbrand brandweer processen en taken gericht op blussen van de 1° en 2° ring

2.3. Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpdiensten. Dit kan door schuilen en indien nog mogelijk, vluchten uit het bedreigde gebied. Hiernaast kan zelfredzaamheid worden bevorderd met behulp van risicocommunicatie. Hierbij communiceer je met betrokkenen over wat ze moeten doen als er gevaar dreigt. Bijvoorbeeld over waar je kunt schuilen en waarlangs je moet vluchten. Het optimaliseren van de mogelijkheden voor schuilen stelt eisen aan de ligging en bouw van gebouwen. Voor het vluchten uit het plangebied is de inrichting van de (openbare) ruimte van groot belang voor het faciliteren van de zelfredzaamheid.

De zelfredzaamheid moet in het kader van de verantwoordingsplicht worden beoordeeld.

Situatie	Karakterisering	Geadviseerde maatregel	Slachtofferverwachting
1	Met zekerheid geen effect	Geen maatregel	Geen
2	Met zekerheid geen effect of mogelijk irritatie e.d.	Advies binnen blijven	Geen
3	Geen zekerheid op geen effect; voldoende tijd beschikbaar	Ontruimen/evacuatie	Geen
4	Tijd beschikbaar voor ontruiming kort; reële verwachting op slachtoffers bij binnen blijven	Snel ontruimen	Mogelijk
5	Tijd beschikbaar voor ontruimen kort; binnen blijven biedt naar verwachting afdoende bescherming	Alarm binnen blijven	Mogelijk
6	Tijd beschikbaar te kort voor enige ontruiming; geen zekerheid op effect	Alarm binnen blijven	Mogelijk/waarschijnlijk

Tabel : Onderscheiden situaties

Mogelijkheden voor zelfredzaamheid

Het beoordelen van de mogelijkheden tot zelfredzaamheid is complex omdat er nog geen generiek beoordelingskader beschikbaar is. Toch zijn wel vier factoren vanuit de externe veiligheid te benoemen die inzicht kunnen verschaffen in de mogelijkheden tot zelfredzaamheid. Deze zijn:

- Functie-indeling; is hoogbouw mogelijk, worden minder zelfredzame personen voorzien?
- Infrastructuur; indien tot evacuatie over wordt gegaan, is de infrastructuur daar dan op ingericht?
- Eisen aan gebouwen: luchtdichte afsluiting is mogelijk.
- De waarschuwings- of alarmeringsvoorzieningen.

Ruimtelijke inrichting	
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?
	Is er hoogbouw aanwezig?
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?
	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?
Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?

Risicocommunicatie

Naast bovengenoemde factoren, kan zelfredzaamheid worden bevorderd met behulp van risicocommunicatie. Risicocommunicatie is communicatie over risico's waaraan mensen blootstaan, voordat zich een ramp of incident voordoet. Dit betreffen risico's die de veiligheid, gezondheid en het welzijn van mensen kunnen bedreigen. Primair doel ervan is dat mensen weten aan welke risico's zij blootstaan, welke maatregelen getroffen zijn en wat zij moeten doen als er onverhoopt toch iets misgaat. De risico's die de samenleving bedreigen zijn in veel gevallen onzichtbaar, zodat het definiëren en interpreteren van risico's cruciaal wordt. Waar sprake is van risico's moet dan ook veel zorg worden besteed aan communicatie en informatieverstrekking. Burgers moeten weten waar ze aan toe zijn. Verwarring en tegenstrijdige berichten moeten worden voorkomen. De effecten van risicocommunicatie zijn:

- vergroten het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van burgers;
- actief werken aan het vertrouwen van burgers in de overheid;
- burgers waakzamer maken door informatievoorziening.

Conform de Wet veiligheidsregio's (Wvr) draagt het bestuur van de Veiligheidsregio zorg voor risicocommunicatie. In Fryslân geeft de Veiligheidsregio hier samen met de Friese gemeenten en andere inhoudelijk betrokken partijen invulling aan. De Veiligheidsregio regisseert en coördineert regionale risicocommunicatie. Friese gemeenten geven lokaal invulling aan landelijke en regionale acties. Onder de noemer 'Tink Foarút' heeft de Veiligheidsregio een aantal regionale communicatiemiddelen ontwikkeld. Gemeenten kunnen hiervan gebruik maken. De regionale middelen worden aangeboden via www.hvdfryslan.nl/risicocommunicatie. Bij communicatie over lokale risicobronnen, zoals de bronnen in dit plan, kan de Veiligheidsregio gemeenten ondersteunen.

2.4. Verantwoordingsplicht

In het Bevi, de CRVgs en het Bevb is de verantwoordingsplicht opgenomen. Deze verantwoordingsplicht houdt in dat, conform de gespecificeerde kaders in de wetgeving, het groepsrisico onderbouwd én verantwoord moet worden door het bevoegd gezag. Deze verplichting geldt voor elk ruimtelijk besluit. Onder een ruimtelijke besluit valt o.a. de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan (inclusief de conserverende bestemmingsplannen).

De essentie van de verantwoordingsplicht is dat een bevoegd gezag zich uitspreekt over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Daartoe moet in de afweging van het bevoegd gezag, naast de rekenkundige hoogte van het GR (en de ontwikkeling ten opzichte van de oriëntatiewaarde), tevens rekening worden gehouden met een aantal kwalitatieve aspecten. Hiertoe behoren met name de aspecten 'zelfredzaamheid' (ruimtelijke ordening) en 'bestrijdbaarheid' (hulpverlening). Met de verantwoordingsplicht wordt beoogd een situatie te creëren waarbij zoveel als mogelijk de risico's integraal zijn afgewogen en is geanticipeerd op de mogelijke gevolgen van een incident.

3. De risicobronnen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de risicobronnen die van invloed zijn op het plangebied. Voor de beschouwing van de risicobronnen wordt in gegaan op buisleidingen.

Hieronder is de uitsnede van de professionele risicokaart opgenomen.

Afbeelding: Uitsnede 5-01-2011 uit de risicokaart betreffende risicovolle activiteiten in het plangebied

3.1. Hogedruk aardgasleidingen

In en in de nabijheid van het plangebied liggen 3 hogedruk aardgasleidingen. De oostelijke leiding ligt niet met het invloedsgebied binnen het plangebied en wordt dank ook verder niet meegenomen in dit advies. De 2 relevante leidingen hebben een diameter van 8 inch en 4 inch en 40 bar werkdruk. De leidingen hebben een dodelijk effectgebied van 95 en 45 meter.

In het kader van het Bevb dient rekening te worden gehouden met het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het plangebied ligt niet binnen de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de buisleidingen (contour niet aanwezig).

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van de 2 westelijke leidingen. Het invloedsgebied van de oostelijke leiding loopt niet over het plangebied. Hier hoeft dan ook geen rekening mee te worden gehouden.

Op basis van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over het groepsrisico. Op grond van het Bevb hoeft er bij een beperkte toename/ geen toename (minder dan 10%) van het aantal personen alleen gekeken te worden naar de volgende aspecten:

- de aanwezige en de op grond van het besluit te verwachten dichtheid van personen in het invloedsgebied
- het groepsrisico per kilometer buisleiding

- zelfredzaamheid
- bestrijdbaarheid

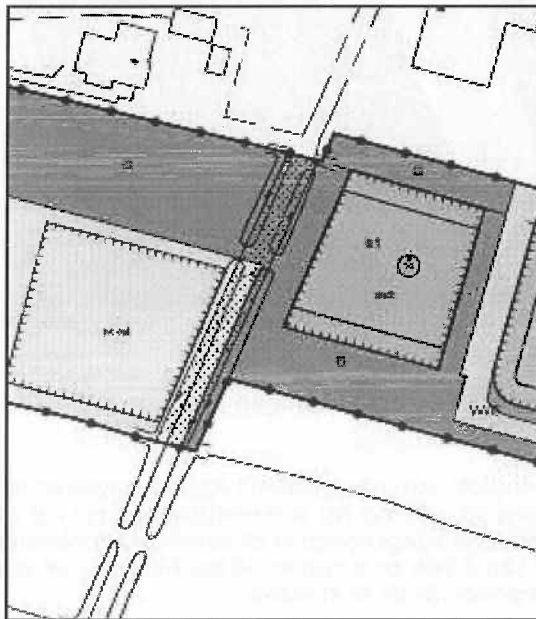
Deze verantwoording van het groepsrisico heeft nog niet plaatsgevonden.

Bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid binnen plangebied en relevant voor de verantwoording

Bij een dreiging van een incident met een hogedruk aardgasleiding zal het effectgebied indien nodig geëvacueerd moeten worden. Bij een daadwerkelijk incident met een dergelijke leiding zal het optreden van de brandweer zich toespitsen op het blussen van secundaire branden en het redden van getroffen personen in het gebied.

Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven is hittestraling + de blootstellingduur bepalend voor de mogelijke gevolgen.

Het relevante gebied binnen het bestemmingsplan is hieronder weergegeven.

Binnen de eerste 2 ringen (afstanden zijn hoofdstuk 2 weergegeven) ligt een bestemming voor een biogasinstallatie en een klein stukje bestemming bedrijventerrein. Binnen deze eerste 2 ringen kunnen nog slachtoffers vallen. Hierbuiten is in principe alleen nog schade aan gebouwen. Binnen deze 2 bestemmingen zijn naar verwachting weinig mensen aanwezig.

Hieronder staan de effecten weergegeven van de verschillende ringen.

	Afstand (meter)	Hittestraling (kW/m ²)	Mensen buiten				Mensen binnen				Objecten [1]
			†	T1	T2	T3	†	T1	T2	T3	
1 ^e ring	Zie onderstaande tabel	≥35 kW/m ²	100%	0%	0%	0%	10%	6%	14%	70%	Onherstelbare schade en branden
2 ^e ring		≥12,5 kW/m ²	2%	6%	14%	30%	0%	0,6%	1,4%	5%	Secundaire branden treden op
3 ^e ring		≥1 kW/m ²	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	Geen of lichte schade

Voor het plangebied betekent dit dat een aantal doden en (zwaar)gewonden zullen vallen bij het scenario fakkelbrand. In dit gebied zal ook sprake zijn van secundaire branden.

Waterwinning

primair

In het nieuw aan te leggen gebied zijn (nog) geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig. Er moet binnen een afstand van 40 meter tot nieuw op te richten gebouwen een primaire waterwinning aanwezig zijn. De diameter van de waterleiding moet voldoende zijn voor het leveren van een capaciteit van minimaal 60-90 m³/uur. Bij de aanleg van de infrastructuur moet in primaire watervoorziening worden voorzien.

Deze maatregel is ook voor de dagelijkse brandweezorg relevant buiten het effectgebied van de buisleidingen.

secundair

In het te ontwikkelen gebied is open water aangegeven, deze kan voldoen als secundaire waterwinning. Er moet dan wel gezorgd worden dat bij het open water een opstelplaats (verharding) voor een tankautospuit wordt aangelegd. De afstand van een opstelplaats (verharding) naar open water mag maximaal 8 meter bedragen¹.

Deze maatregel is ook voor de dagelijkse brandweezorg relevant buiten het effectgebied van de buisleidingen.

tertiair

Binnen een afstand van 3 kilometer tot elke plek binnen de bedrijfsterreinen moet een waterwinpunt met levering van een onbeperkte hoeveelheid bluswater aanwezig zijn. Er is volop open water aanwezig welke als waterwinpunt van onbeperkte omvang kan dienen.

Subconclusie

De waterwinning binnen het bestemmingsplan is voldoende. Bij de verdere invulling van het gebied moet dan wel een opstelplaats voor een tankautospuit nabij open water worden gerealiseerd en rekening worden gehouden met de aanleg van brandkranen. Deze maatregelen kunnen worden ingezet bij de verantwoording in het kader van externe veiligheid (blussen secundaire branden) en zijn tevens relevant voor de basis brandweezorg.

¹ Handreiking proactie Fryslân

Ligging/zorgnorm/ preparatie

Op basis van het Besluit veiligheidsregio's is de normtijd voor de functies in het bestemmingsplan 8-10 minuten. Dit wordt gehaald. Zelfredzaamheid is echter belangrijk bij een mogelijk incident met gevaarlijke stoffen.

Bereikbaarheid

Voor het plangebied geldt dat deze onafhankelijk vanaf twee of meerdere zijden bereikbaar moet zijn voor hulpverleningsdiensten. Er moet voorkomen worden, dat er maar één toegangsweg is. Voor dit plangebied is het niet duidelijk of de doodlopende wegen op de plankaart worden doorgetrokken. In het plangebied zijn op basis van dit plan doodlopende straten aangegeven (geprojecteerd), dit kan bij een incident tot een verslechterde bereikbaarheid leiden. Deze maatregelen kunnen worden ingezet bij de verantwoording in het kader van externe veiligheid (blussen secundaire branden) en zijn tevens relevant voor de basis brandweezorg.

Zelfredzaamheid

Binnen het invloedsgebied van de buisleiding zijn geen functies in dit plangebied aanwezig bedoeld voor mensen met een beperkte zelfredzaamheid. De fakkelbrand is zichtbaar, hoorbaar en de hittestraling is duidelijk voelbaar voor aanwezigen. De effectieve strategie voor zelfredzaamheid kan door aanwezigen juist worden ingeschat: zij moeten de 1e en 2^e ring (afgeschermd van hittestraling) ontvluchten. Aanwezigen binnen de 1e ring hebben nauwelijks mogelijkheden tot zelfredzaamheid, vanwege de grote hittestraling. De afstand van de 2^e ring tot de 3^e ring is voor de aanwezigen te overbruggen.

Ruimtelijke inrichting		ja/nee/nvt
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?	Nee
	Is er hoogbouw aanwezig?	Nee
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?	Ja
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?	Ja
	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?	Ja
Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?	Is verplicht
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?	Niet bekend
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?	Nvt
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?	Nvt

Op basis van bovenstaande analyse komen er geen knelpunten naar voren op basis van dit plan wat betreft de zelfredzaamheid.

(Nieuwe) bestemmingen binnen het PR/GR

Het plan maakt nieuwe ontwikkelingen mogelijk binnen het invloedsgebied van de buisleidingen.

3.2. Overige opmerkingen bestemmingsplan

De voor 'Bedrijf - Verkoop punt motorbrandstoffen' aangewezen gronden zijn in de planregels o.a. bestemd voor gebouwen en overkappingen ten behoeve van een

verkooppunt van motorbrandstoffen exclusief LPG. Op dit moment valt inderdaad alleen LPG onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Er zijn echter bewegingen om de "nieuwe brandstoffen" (o.a. aardgas, groen gas) ook onder het Bevi te laten vallen. Wij stellen dan ook voor om bij deze planregels op te nemen dat risicovolle inrichtingen (op basis van het Bevi) worden uitgesloten. Hiervoor kan eventueel wel een flexibiliteitsbepaling worden opgenomen (bijvoorbeeld wijzigingsbevoegdheid) om dit in de toekomst onder bepaalde voorwaarden wel toe te staan (o.a. het verantwoorden van het groepsrisico).

4. Conclusies en advies

4.1. Conclusies

Dit brandweeradvisie betreft het bestemmingsplan "Sint Nicolaasga - Uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen" van de gemeente Skarsterlân. In dit plan ligt een aantal relevante risicobronnen (2 hogedruk aardgasleidingen). Het plangebied ligt niet binnen het invloedsgebied van de hogedruk gasleiding aan de oostkant van het plangebied.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobronnen:

- plaatsgebonden risico.
- groepsrisico.
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.
- bestrijdbaarheid.
- zelfredzaamheid.

Onderstaand zijn per categorie de conclusies opgenomen.

4.1.1 Hogedruk aardgasleidingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobronnen zijn:

- In het plangebied liggen 2 relevante hogedruk aardgasleidingen (4 inch, 8 inch en 40 bar werkdruk).
- De leidingen hebben een dodelijk effectgebied van 45 en circa 95 meter.
- Het plangebied ligt niet binnen de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de buisleidingen.
- Het plangebied ligt binnen de invloedsgebieden van de relevante buisleidingen.
- Verantwoording van het groepsrisico is op basis van het Besluit externe veiligheid buisleidingen verplicht en heeft nog niet plaatsgevonden.
- In het kader van de bestrijdbaarheid zijn de bereikbaarheid van het open water in het plangebied en de bereikbaarheid van het plangebied (+ doodlopende wegen) een aandachtspunt.
- In het nieuw aan te leggen gebied zijn (nog) geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig.
- In het kader van de zelfredzaamheid zijn voor dit plangebied geen knelpunten te benoemen.

4.1.2 Overige opmerkingen bestemmingsplan

De voor 'Bedrijf - Verkooppunt motorbrandstoffen' aangewezen gronden zijn in de planregels o.a. bestemd voor gebouwen en overkappingen ten behoeve van een verkooppunt van motorbrandstoffen exclusief LPG. Op dit moment valt inderdaad alleen LPG onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Er zijn echter bewegingen om de "nieuwe brandstoffen" (o.a. aardgas, groen gas) ook onder het Bevi te laten vallen. Hierdoor kan er in de toekomst bij recht een nieuwe risicovolle inrichting komen.

4.2. Advies

Brandweer Fryslân adviseert in relatie tot het plan om in het kader van externe veiligheid:

- Op basis van het Bevb een (korte) verantwoording van het groepsrisico op te stellen, waarbij dit brandweeradvisie betrokken moet worden. De onderstaande maatregelen zijn relevant voor deze verantwoording om de impact van een incident te verkleinen.
- Te zorgen dat het plangebied/ effectgebied aan 2 zijden is te benaderen voor de hulpdiensten. Dit kan door de doodlopende wegen op de plankaart door te trekken.
- Te borgen dat het open water in dit plangebied te benaderen is door een brandweervoertuig op minimaal 8 meter afstand (verharde opstelplaats aanwijzen).
- Primaire bluswatervoorzieningen van voldoende capaciteit te realiseren in het plangebied/ effectgebied.
- De planregels voor 'Bedrijf - Verkooppunt motorbrandstoffen' aangewezen gronden aan te passen, waardoor risicovolle inrichtingen worden uit gesloten (niet alleen LPG).

Brandweer Fryslân adviseert in relatie tot het plan om in het kader van de basis brandweezorg en een goede bestrijdbaarheid van alle incidenten in het plangebied:

- De genoemde maatregelen wat betreft de primaire bluswatervoorzieningen, de bereikbaarheid (geen doodlopende wegen) en een opstelplaats bij het open water in het plangebied uit te voeren.

4.3. Restrisico

Ondanks de maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% weggenomen worden. Ook na het nemen van veiligheidsverhogende maatregelen zal een restrisico blijven bestaan. Het bevoegd gezag dient verantwoording te nemen voor dit restrisico.

Het bevoegd gezag maakt deze afweging voor het restrisico d.m.v. de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico bij dit bestemmingsplan en dit brandweeradvisie. De essentie is dat een bevoegd gezag zich uitspreekt over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Daartoe moet in de afweging van het bevoegd gezag, naast de rekenkundige hoogte van het GR (en de ontwikkeling ten opzichte van de oriëntatiewaarde), tevens rekening te worden gehouden met een aantal kwalitatieve aspecten. Hiertoe behoren met name de aspecten 'zelfredzaamheid' (ruimtelijke ordening) en 'bestrijdbaarheid' (hulpverlening).

Het is aan het bevoegd gezag om op basis van de verantwoordingsplicht en het brandweeradvisie een integrale afweging te maken tussen ruimtelijke, economische en sociale aspecten t.o.v. beperkingen en mogelijkheden vanuit de externe veiligheid.

GEMEENTE SKARSTERLAN stuknummer 2012.217

Ontvangstdatum: 12-01-2012
Behandelend ambtenaar: visie
Streefdatum: 23-02-2012
Classificatienummer: -1.731.21
Cluster: visie

gasunie

College van burgemeester en wethouders van
de gemeente Skarsterlân
postbus 101
8500 AC Joure.

N.V. Nederlandse Gasunie

Postbus 19
9700 MA Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 91 11
F (050) 521 19 99
E communicatie@gasunie.nl
Handelsregister Groningen 02029700
www.gasunie.nl

Datum
10 januari 2012

Doorkiesnummer
0570 - 69 64 61

Ons kenmerk
PJO 12.B.0035

Uw kenmerk

Onderwerp
Reactie voorontwerpbestemmingsplan Sint Nicolaasga -
Uitbreiding bedrijventerrein Slotmolen

Geacht college,

Naar aanleiding van uw e-mailbericht van donderdag 22 december 2011, waarmee u ons bovengenoemd voorontwerpbestemmingsplan in het kader van het vooroverleg, zoals bedoeld in artikel 3.1.1 Bro, deed toekomen, hebben wij het plan beoordeeld. Het voorontwerp geeft ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

In het plangebied liggen twee regionale hogedrukgastransportleidingen van ons bedrijf. Buiten het plangebied is een regionale hogedrukgastransportleiding van ons bedrijf aanwezig waarvan de invloedssfeer tot binnen dit plangebied reikt.

Verbeelding

Ter waarborging van een veilig en bedrijfszeker gastransport en het beperken van gevaar voor goederen en personen in de directe omgeving, is wettelijk bepaald dat het voldoende is om de belemmeringenstrook te beperken tot een zone van 4 meter ter weerszijden van de onderhavige leidingen. Wij verzoeken u dan ook de breedte van de belemmeringenstrook terug te brengen tot de hierboven genoemde afstand. Zie in dit verband het bepaalde in artikel 14, eerste lid Bevb.

Toelichting

Wellicht ten overvloede willen wij u er op wijzen dat u, met behulp van het rekenpakket 'CAROLA', zelf de externe veiligheidsrisico's van bovengenoemde ondergrondse hogedruk aardgastransportleidingen dient te berekenen. U dient de voor CAROLA benodigde leidingdata aan te vragen bij carola@gasunie.nl. Voor vragen omtrent CAROLA kunt u terecht bij de CAROLA-helppes van het RIVM¹.

Indien gewenst, kunt u voor een nadere toelichting contact opnemen met ondergetekende.

Hoogachtend,

T.A. Koopman
Medewerker Juridische Zaken

¹ <http://www.rivm.nl/milieuportaal/bibliotheek/modellen/carola.jsp>